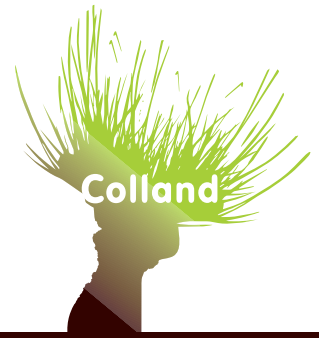

Geef lawaai geen kans

Er zijn verschillende redenen waarom u voorzichtig moet zijn met lawaai op het werk. Bijvoorbeeld omdat u zich niet goed kunt concentreren. Of omdat u last krijgt van hoofdpijn of sneller vermoeid raakt. Lawaai is ook onveilig wanneer u geluidssignalen niet meer hoort. Boven de 80 decibel veroorzaakt lawaai op den duur blijvende gehoorschade. Dat gaat geleidelijk en ongemerkt.

Al iemand eenmaal gehoorschade heeft opgelopen, is er geen genezing meer mogelijk. Daarom adviseert Stigas u zorgvuldig om te gaan met lawaai op het werk. Deze folder geeft u informatie over de aanpak van lawaai en gehoorbescherming.

Dagelijks werken zo'n 500.000 Nederlanders in een omgeving met schadelijk lawaai. Maar liefst 350.000 van hen, ofwel 70% blijkt zich niet tegen lawaai te beschermen. Dit leidt jaarlijks tot ongeveer 2.000 nieuwe gevallen van ernstige gehoorbeschadiging. Werknemers die de hele dag met of in de buurt van lawaaiige apparaten werken met een geluidsniveau gemiddeld **boven de 85 decibel** moeten volgens de Arbowet gehoorbescherming dragen.

Risicobeoordeling

Als men op de werkplek op normale gespreksafstand van ongeveer een meter zonder stemverheffing met elkaar kan praten, dan is er geen sprake van schadelijk geluid. Kunt u zich alleen verstaanbaar maken door te roepen, dan zou er sprake kunnen zijn van schadelijk geluid. Als er sprake is van schadelijk geluid moet het bedrijf dit zorgvuldig (laten) beoordelen. Voor het beoordelen van geluid op de werkplek moeten de volgende vragen beantwoord worden:

- Bij welke werkzaamheden komt schadelijk geluid voor?
- Hoe hoog zijn de geluidsniveaus?
- Hoeveel medewerkers worden aan schadelijk lawaai blootgesteld?
- Hoe groot is de totale dosis lawaai op een gemiddelde werkdag?

Aanpak van lawaai

Er bestaan wettelijke regels voor de wijze waarop u het beste met lawaai op het werk kunt omgaan. De hoofdpunten zijn:

- Zorg dat alle werkenden voorlichting of informatie hebben gehad over de risico's van lawaai en hoe die te beperken.
- Let bij aanschaf van machines en gereedschap op het geluidsniveau. Laat dit meewegen in uw keuze.
- Bij een gemiddeld geluidsniveau op een dag **boven de 85 decibel** moet gehoorbescherming worden gedragen. Dit is een verplichting voor de werknemer. Voorzie deze apparaten van een waarschuwings-sticker zodat een ieder dat kan weten.
- Bij een gemiddeld geluidsniveau op een dag **boven de 85 decibel** moeten maatregelen worden genomen om het lawaai terug te dringen. Dit is een verplichting voor de werkgever. Maak hierover afspraken in een schriftelijk plan van aanpak. De Arbeidsinspectie vraagt hiernaar.
- Bij een gemiddeld geluidsniveau op een dag **boven de 80 decibel** moet gehoorbescherming door de werkgever beschikbaar worden gesteld aan de werknemers. Verder moeten werknemers in de gelegenheid gesteld worden om minimaal elke vier jaar het gehoor te laten testen.
- Bij een gemiddeld geluidsniveau op een dag **boven de 85 decibel** moet het geluidsgebied worden gemarkeerd met bijvoorbeeld een sticker. Het is verplicht op deze plaatsen gehoorbescherming te dragen.

De Arbeidsinspectie voert op deze hoofdpunten controles uit.

Voorlichting over de risico's

Het is belangrijk dat veel aandacht wordt besteed aan voorlichting en instructie van medewerkers over risico's van lawaai en over het juiste gebruik van gehoorbescherming. Voorlichting is ook een wettelijke verplichting voor werknemers die te maken hebben met schadelijk geluid. De ervaring leert dat medewerkers het risico van blijvende lawaaischade alleen

serieus nemen als ze zich er bewust van zijn en als de werkgever laat zien dat hij bereid is alles te doen om het lawaai aan te pakken. Voorlichting speelt ook een cruciale rol bij eventuele aansprakelijkheidsvraagstukken. Stigas kan voor uw medewerkers voorlichting verzorgen over lawaai op het werk.

Laat uw gehoor testen

Gehoorschade ontstaat geleidelijk. U hebt het niet in de gaten. Op latere leeftijd merkt u dat u in een groep de gesprekken niet meer kunt volgen, het telefoongesprek verloopt moeizaam en muziek wordt niet meer om aan te horen. Voorkomen is het enige dat werkt. Werknemers die dagelijks met geluid te maken hebben dat harder is dan 85 decibel (of meer dan 80 dB(A) als blijkt dat er een gezondheidsrisico bestaat),

hebben recht op minimaal een gehoortest in de vier jaar. Dit is geregeld in de Arbowet. Hiervoor kunt u terecht bij Stigas. In de volgende tabel kunt u aflezen hoe lang u bij een bepaald geluidsniveau nog kunt werken zonder gehoorschade op te lopen.

Geluidsniveau	maximale verblijfsduur per dag zonder gehoorbescherming
80 decibel	8 uur
83 decibel	4 uur
86 decibel	2 uur
89 decibel	1 uur
92 decibel	30 minuten
95 decibel	15 minuten

De rest van de dag moet het geluidsniveau lager zijn dan 80 decibel.

Lawaai per agrarische deelsector

Akkerbouw, vollegrondsgroenteteelt

Soort machine	Lawaai gebied < 80 dB(A)	Lawaai gebied 80 – 85 dB(A)	Lawaai gebied > 85 dB(A)
Tractor (open)			
Tractor (met cabine)		1	
Spuitmachine		2	
Heftruck (elektr + gas)			
Heftruck (diesel)			3
Sorteermachine			

Intensieve veeteelt, melkveehouderij

Soort machine en dieren	Lawaaigebied < 80 dB(A)	Lawaaigebied 80 – 85 dB(A)	Lawaaigebied > 85 dB(A)
Tractor (open)			
Tractor (met cabine)		1	
Hogedrukspuit			4
Vacuümpomp melkmachine			
Compressor			
Schreeuwen van varkens			

Glastuinbouw

Soort machine	Lawaaigebied < 80 dB(A)	Lawaaigebied 80 – 85 dB(A)	Lawaaigebied > 85 dB(A)
Sorteermachine			
Heftruck (elektrisch + gas)			
Hogedrukspuit			5
Pulsfog			

Boomteelt, fruitteelt, vasteplantenteelt

Soort machine	Lawaaigebied < 80 dB(A)	Lawaaigebied 80 – 85 dB(A)	Lawaaigebied > 85 dB(A)
Tractor (open)			
Tractor (met cabine)		1	
Heftruck (elektrisch + gas)			
Kluitenrooier			
Grondfrees			
Snoeischaar (pneumatisch)		6 	
Motorkettingzaag			
Palenboor			
Bosmaaier			
Oppotmachine			
Sorteermachine			
Compressor			

¹ Normaal gesproken is het geluidsniveau < 80 dB(A) maar door het rijden met open deur of raam of bij slecht onderhoud of niet goed geïsoleerde cabine komt het geluidsniveau in de cabine boven de 80 dB(A).

² Oude spuitmachines maken meer lawaai dan de nieuwere met goed geïsoleerde cabines.

³ Geluidsniveau mede bepaald door vermogen/last/rijnsnelheid.

⁴ Mede afhankelijk van druk, nozzle, materiaal waar tegen wordt gespoten.

⁵ Afhankelijk van soort spuitmachine b.v. hogedrukspuitmachine en pulsfog.

⁶ Mede afhankelijk van afstand tot compressor.

⁷ Mede afhankelijk van druk, nozzle, materiaal waar tegen wordt gespoten.

⁸ Afhankelijk van type en werkzaamheden.

⁹ Afhankelijk van type en afstand tot aggregaat.

Bloembollenteelt

Soort machine	Lawaaigebied < 80 dB(A)	Lawaaigebied 80 – 85 dB(A)	Lawaaigebied > 85 dB(A)
Tractor (open)			
Tractor (met cabine)		1	
Heftruck (elektrisch + gas)			
Sortermachine (zeef/borstel)			
Pelmachine (in combinatie met banden)			
Hogedrukspuit			7
Industriële stofzuiger			
Droogwand			

Hoveniers, groenvoorziening, bosbouw

Soort machine	Lawaaigebied < 80 dB(A)	Lawaaigebied 80 – 85 dB(A)	Lawaaigebied > 85 dB(A)
Tractor (open)			
Tractor (met cabine)		1	
Heftruck (elektrisch+gas)			
Heftruck (diesel)			2
Motorheggenchaar			
Grondfrees			
Motorkettingzaag			
Maaimachine			
Bosmaaier			
Bladblazer			
Kantensnijder			
Vingerbalk			
Trilplaat			
Stenenzaag			
(mini) Kraan			8
Bobcat			
Versnipperaar			
Borstelmachine			
Zaaimachine			
Aggregaat			9
Vacuümzuiger			

Mechanisch loonwerk

Soort machine	Lawaaigebied < 80 dB(A)	Lawaaigebied 80 – 85 dB(A)	Lawaaigebied > 85 dB(A)
Tractor (open)			
Tractor (met cabine)		1	
Spuitmachine		2	
Heftruck (elektr + gas)			
Heftruck (diesel)			3
Maishakselaar			
Roosmachine			
Compressor			

Onderhoudsgereedschap

Soort machine	Lawaaigebied < 80 dB(A)	Lawaaigebied 80 – 85 dB(A)	Lawaaigebied > 85 dB(A)
Slijptol			
Haakse slijpmachine			
Cirkelzaag			
Decoupeerzaag			
Afkortzaag			
Kettingfrees			
Vandiktebank			
Vlakbank			
Boormachine			
Slagmoersleutel			
Draaibank			
Lassen MIG			
Lassen TIG			
Slijpbank			
Schuurmachine			

Meer weten?

Voor meer informatie over risicobeoordeling, de aanpak van lawaai, voorlichting voor de werknemers en de gehoortest kunt u contact opnemen met Stinas, telefoon (030) 669 37 12. Kijk ook eens op www.agv-arbo.nl.

